

Utrechtské prohlášení

(24. září 1889)

In nomine ss. Trinitatis

Johannes Heykamp, arcibiskup utrechtský,
Casparus Johannes Rinkel, biskup v Haarlemu,
Cornelius Diependaal, biskup v Deventeru,
Joseph Hubert Reinkens, biskup starokatolické církve Německa.
Eduard Herzog, biskup Kristokatolické církve Švýcarska,

dvacátého čtvrtého září tisíc osm set osmdesát devět, za svolávání svatého Ducha v arcibiskupském sídle v Utrechtu shromáždění, vydávají následující prohlášení ke katolické církvi.

Shromáždění na základě pozvání spolupodepsaného arcibiskupa utrechtského k poradě, rozhodli jsme se scházet se nadále čas od času k projednávání společných záležitostí s přizváním našich pomocníků, radů a teologů.

Máme za vhodné, abychom při tomto prvním společném setkání společným prohlášením učinili shrnutí církevních zásad, podle nichž jsme dosud spravovali a budeme spravovat náš biskupský úřad a jež jsme měli opakovaně příležitost vyslovit v prohlášeních jednotlivých.

1. Trváme pevně na katolické zásadě, formulované Vincencem Lerinským: „Držme se toho, co všude, vždycky a všichni věřili. To je opravdu a skutečně katolické.“ Proto pevně trváme na víře staré Církve, jak je vyslovena v ekumenických symbolech a ve všeobecně uznávaných dogmatických rozhodnutích ekumenických koncilů nerozdělené Církve prvního tisíciletí.

2. Vatikánské dekrety z 18. července 1870 o neomylnosti a univerzálním episkopátu čili církevní nadvládě římského papeže zavrhneme, neboť jsou v rozporu s vírou staré Církve a ruší starokřesťanské zřízení. To nám však nebrání uznávat historický primát, jak jej vícere ekumenické koncily a otcové staré Církve se souhlasem celé Církve prvního tisíciletí přiznaly římskému biskupovi.

3. Odmítáme také prohlášení Pia IX. z roku 1854 o neposkvrněném početí Mariiň jako nezaložené na Písmu svatém a tradici prvních staletí.

4. Pokud jde o jiné dogmatické dekrety, kteří římsští biskupové v posledních staletích vydali, jako Unigenitus (1713), Auctorem fidei (1794), Syllabus z roku 1864 a další, pak je odmítáme, pokud odporují učení staré Církve a nepovažujeme je za směrodatné. Nad to obnovujeme všechny protesty, které starokatolická církev holandská v uplynulém čase proti Římu vnesla.

5. Nepřijímáme koncil Tridentický v jeho rozhodnutích, týkajících se církevní kázně, a jeho dogmatická rozhodnutí přijímáme jen potud, pokud jsou v souladu s učením staré Církve.

6. V přesvědčení, že svatá Eucharistie tvoří v katolické církvi vždy skutečný střed bohoslužby, cítíme se povinni prohlásit, že s naprostou věrností neochvějně trváme na staré katolické víře o nejsvětější svátosti oltářní a věříme, že pod způsoby chleba a vína přijímáme opravdu Tělo a Krev našeho Pána Ježíše Krista. Slavení eucharistie v církvi není trvalým opakováním nebo obnovováním zástupné oběti, kterou Kristus jednou provždy přinesl na kříži, ale její obětní charakter spočívá v tom, že je její trvalou památkou a na zemi vykonávaným skutečným zpřítomněním oné jediné oběti Kristovy za spásu lidstva, kterou podle Písma svatého (Žid. 9,11-12) Kristus na nebi stále vykonává, ježto „je nyní na nás přítomen před tváří Boží“ (Žid. 9,24). Protože se tento charakter Eucharistie týká oběti Kristovy, je tato současně posvátnou obětní hostinou, při níž věřící, kteří přijímají Tělo a krev Kristovu, vstupují ve vzájemné společenství (1. Kor. 10, 17).

7. Doufáme, že úsilí teologů, kteří se pevně drží víry nerozdělené Církve, podaří dosáhnout dorozumění o rozporech, které vznikly od církevního rozkolu. Napomínáme duchovní, kteří spadají pod naše vedení, aby v kázáních a ve výuce především pečlivě zdůrazňovali ty podstatné křesťanské pravdy, k nimž se církevně rozdělená vyznání společně hlásí, aby se varovali při rozhovorech o dosavadních rozdílech každé urážky jak pravdy tak lásky a vedli členy našich obcí slovem a příkladem, aby se vůči jinověrcům chovali tak, jak to odpovídá duchu Ježíše Krista, který je Spasitelem nás všech.

8. Jsme přesvědčeni, že neochvějnou věrností učení Ježíše Krista při odmítnutí všech omylů přimíslených k němu vinou lidí, každého zneužití církve a hierarchických nároků, budeme nejúspěšněji čelit každé nedověře a náboženské lhostejnosti, nejhoršímu zlu našich časů.
Dáno v Utrechtu 24. září 1889.

Johannes Heykamp.
Casparus Johannes Rinkel.
Cornelius Diependaal.
Joseph Hubert Reinkens.
Eduard Herzog.